

Avahoolduse Arenduskeskus on Tallinna linna hoolekandeesutus, mille peamised tegevusvaldkonnad on Tallinna sotsiaalsektori arendamine ning sotsiaalteenuste osutamine toimetulekuraskustega ja resotsialiseeritavatele inimestele.

Võtame käesoleva aasta oktoobrikuus avatavasse sotsiaal-majutusüksusesse konkursi korras tööle

- üksuse juhi (komandandi);
- sotsiaaltöötajaid;
- valvetöötajaid.

Sooviavaldus koos CV-ga saata aadressil Kaupmehe 4, Tallinn 10114 või e-postiga AvahoolduseArenduskeskus@tallinnlv.ee 1. oktoobriks 2005.

Inkotuba teatab

Uriinipidamatus on probleem, mis mõjutab olulisel määral inimese füüsilist ja psüühilist toimetulekut. Uurimused kinnitavad, et uriinipidamatus põhjustab stressi, sotsiaalselt eraldatust ning langetab elukvaliteeti.

Uriinipidamatus on delikaatne probleem, millest sageli häbenebete rääkida. Koht, kus saab pidamatusprobleemiga turvaliselt tegeleda on inkotuba.

Inkotoas käsitletakse uriinipidamatus terviklikult ning tegeletakse nii uriinipidamatusga inimeste nõustamisega (tasuta) kui pidamatusetoodete müügiga.

Inkotoas töötavad spetsiaalselt väljaõppe saanud nõustajad, kellega üheskoos saab privaatses keskkonnas leida oma probleemile sobiva lahenduse (harjutuste programmi, mähkme vm). Vajadusel soovitatatakse pöörduda uuringuteks ja raviks uroloogi vm spetsialisti poole.

Vanaduspensionäridel, lastel alates 3. eluaastast ja puuetega inimestel on võimalus osta mähkmeid, imavaid aluslinu, kateetreid ja muid uriinipidamatusetoteid riigipoolse soodustusega. Selleks tuleb kaasa võtta isikliku abivahendi kaart. Kaarte väljastatakse sotsiaalhoolekande osakondadest arstiteadendi alusel.

Inkotoast saadavate teadmiste ja abivahendite ning õige pidamatushoolduse abil on võimalik uriinipidamatus kontrolli alla saada - see tähendab elada täisväärtuslikku elu, tundmata piinlikkust ja häbi ning piiramata oma sotsiaalselt aktiivsus.

Tallinna inkotoad asuvad:
Häriduse 6 Tallinn, Tõnismäe Polikliinik, tel 646 2121
 E 10.00 -18.00, T, K, N 10.00 -17.00, R 10.00 -16.00.

Endla 59, Tallinna Puuetega Inimeste Tegevuskeskus, tel 678 2110

T, K 10.00 -14.00, N 14.00 -18.00

Robert Nerman

Tänapäeva Pirita linnaehituslik struktuur kujunes välja sajandite jooksul Kloostrimetsa alal ümbritsenud asustustuumikute järk-järgulise laienemise ning hiljem omavahelise kokkukasvamise tulemusena. Vaatleme allpool Pirita kirdeosas asuva Lepiku asumi arengulugu. Kohalikud põliselanikud kasutavad veel tänapäevalgi Lepiku küla nimevormi.

Lepiku küla on Pirita asustustuumikutest üks hilisemaid. Praegustel andmetel ulatub selle ajalugu 1874. aastasse. Sel aastal öeldi üles Vao linnamõisa suured obrokirundid Varsaallika oja ja Pirita jõe kõrge kalda vahel. 1875-1876 planeeriti ja tükeldati see ala ning Kose metsa alla kerksid mitmed uued villad. Seniste andmete järgi asus tulevase Lepiku külla 1876. aastal endine Lilupi rentnik, nimetades oma uue asupaiga "Lilupikiks". Lillepi on selle talu uuem nimetus. Teiste talude hooned toodi üle mõni aasta hiljem. Et maad leidus selles piirkonnas märksa rohkem, kui "Lillepi-Varsaallika" rentnikele tarvis oli, said seal omale kohad paljud Nehatu ja Vao linnamõisade maatamehed.

Lepiku küla kandis varem põllumaid ei olnud. Uued renditalud jaotati nii, et 3-4 tiinu suurused maad ulatusid Randvere tee juures Äigrumäe veerule ning teine osa Kloostrimetsa madalasse lohku, kus suurvee ajal võis lootsikuga sõita. Põllumajandusega nendes taludes oli üllaske toime tulla ja seetõttu kujunes sealsete rentnike peamiseks sissetuleku allikaks näiteks töövoormehe amet. Nii mõnigi Lepiku küla mees käis tööl mõnes Tallinna töökojas või tehases.

Muuga ehk Peetri talu 1947. aasta juunis

Algselt kandis uus asustustuumik kõrval asunud Äigrumäe järgi Äigrumäe küla nime. Sellist nimetust kasutati veel 1920. aastate algulgi ühes Lepiku nimevormiga. 1930. aastate dokumentides esineb tihti peale Iru-Lepiku nimetus.

Lepiku küla vanematest hoonetest on säilinud suhteliselt vähe materjali. 1930. aastate lõpust pärinevatest materjalidest

selgub, et sel ajal olid säilinud algselt hoonestusest Lillepi ja Pirgu (Pirgo) talu elumajad, kusjuures viimatinimetatutel oli ühise katuse all ka laut. 1870. aastatest oli säilinud ka Kruusiaugu talu laut. 1880. aastatest oli alles veel Liiva talu I elumaja ning laudahoone. 1930. aastate lõpul oli alles ka 1892. aastal valminud Nõmme talu I elumaja ning laudahoone. 1898. aastal valminud hoonetest oli tollal alles Klingi talu I elumaja ning laut. 1900. aastal lisandus Lepiku külla Pardi talu I elumaja, samuti Liiva ning Nõmme talu II elumaja. See loetelu pole kaugeltki täielik ning suureneb kahtlemata uute andmete valgusel.

Erinevate allikate võrdlemine tõendab, et Lepiku ja selle lähipiirkonna külade piirid muutusid tiisa sageli. Eriti teravalt torkab see silma suurtel murrangulistel aegadel. Näiteks 1919. aasta augustis koostatud nimekirja järgi oli Lepiku külas 86 elanikku. Rahvuse poolest olid kõik eestlased. 1920. aasta juunis koostatud nimekirjast selgub, et Lepiku külas oli 17 erinevat majapidamist, kusjuures mitmed hiljem suuremad talud nagu näiteks Lepiku, Linde, Varsaallika, Tindi, Andrekse ja Varreta olid kirjas saunadena. Samal aastal ühe teise nimekirja järgi kasutati Lepiku küla asemel Äigrumäe küla nime ning sellesse külla kuulusid ka mitmed tänapäeva Mähe kandis asunud talud (Järve, Lillupi, Saare, Liivamäe). 1930. aastatest kuulus Lepiku küla koosseisu juba märksa rohkem talusid. Küla ulatus praeguse teleritoni juurest kuni praeguse Randvere teeni. Küla suurimaks taluks oli 16,9 ha suurune "Muuga nr. 91". Kohalikud elanikud tundsid seda talu enamasti Peetri talu nime all. Talu oli erandlik mitmel põhjusel. Esiteks

Lepiku küla

Vaade Tindi talu

1930. aastate lõpus oli Muuga talul 2 hobust, 3 lehma ning 7 mesipood. Põllumajandustehnika piirid nagu selles piirkonnas mujalgi ühesahalise hobuadruga. Suuruselt teine oli Kaasiku talu, mis omas ligi 15 ha maad. Põllumaad oli sellest vaid 0,57 ha ning sellel kasvatati rukist ja kartulit. Looduslikku heinamaad oli sepp Voldemar Bergile kuulunud talus 3,5 ha ning karjamaad üle 6 ha. Talu omas samuti ühesahalist hobuseatrat ning 2 lehma ja kanu. Alalisi elanikke oli selles talus vaid kaks. Järve talu oli 10,82 ha suurune. Jaan Ojale kuulunud talul oli põllumaad 0,76 ha, sealhulgas kartuleid kasvatati 0,36 ha-l. Talul oli väike viljapuuaued, kus kasvasid õuna-, ploomi- ja kirsipuu ning viis puna- ja mustsõstrapõõsast. Looduslikku heinamaad oli talul üle 5 ha ning karjamaad alla 5 ha. Järve talus peeti hobust, 5 lehma, 17 siga ning kanu. Järve talul oli suurem elumaja ning eraldiasetsev laudahoone. Alalisi elanikke oli 1930. aastate lõpus 7. Tammiku talu oli 9,7 ha suurune. Jenny Potiseppale kuulunud majapidamisel oli põllu- ja aiamaad 0,59 ha, kus kasvatati kartulit ning muud köögivilja. Looduslikku heinamaad oli alla 4 ha ning karjamaad ligi 5 ha. Loomadest oli talul 2 lehma, siga, 3 lammast ning vähesel määral ka kanu. Elumaja oli laudaga kokku ehitatud ning alalisi elanikke vaid kaks. Valguta ja Põldma talu oli 9,3 ha. Talu omanikuks oli Ida Kruuberg. Põllu- ja aiamaade suurus majapidamises oli veidi üle 1 ha ning enamasti kasvatati põllurukist. Lisaks sellele kasvatati vähemal määral nisu ja kartulit. Talu omas üle 5 ha looduslikku heinamaad ning 2,75 ha karjamaad. Majapidamine koosnes ühest hobusest, 7 lammast, seast ning üle 20 kanast. Põllumajandustehnika alal oli I. Kruusbergi talul üks ühesahaline ja üks kahesahaline hobuader. 1900. aastal ehitatud elumajaga oli ühe katuse all ka laut. 1930. aastate lõpus oli selles talus alalisi elanikke vaid kaks.

Teised Lepiku küla talud olid märksa väiksemad. Näiteks Varreta ja Vohhi talu (omanik Karl Kamee) suuruseks oli ligi 7 ha, Metsa talu (omanik Johannes Laks) suuruseks 6,8 ha, Kribi talu

(omanik Amalie Lepik) suuruseks oli veidi üle 6 ha, Soone talu (omanik Aleksander Pohl) suuruseks 5,42 ha, Lilupi talu (omanik Mihail Demkin) suurus 5,37 ha, Trummi talu (omanik Johan Potisepp) ja Sompala talu (omanik Renate Pohl) olid 5,29 ha, Varsaallika talu (omanik Heinrich Metsik) 5,23 ha ning Pardi talu (omanik Villem Kuusman) oli 5,19 ha suurune.

Kui mitte arvestada väikseid suvilakrunte, siis Lepiku küla väiksemateks taludeks olid Nõlvaku (omanik Eduard Kägi), mille suurus oli 1,37 ha, Kase talu (omanik Aleksander Kask) suuruseks 1,7 ha, Lepiku talu (omanik Priidik Lepik) suurus 2,1 ha ja Andrekse talu (omanik Johannes Roosimäe) suurus 2,38 ha.

Riigi- ja linnavõimude eesmärgiks oli ehitada Pirita piirkonda rohkemasti suvemajaju. 1926. aasta jaanuaris Tallinna Linnavalitsuses heaks kiidetud planeerimiskavade järgi pidi mererannalt kuni Karlshofi suvemõisani tulema aedeeslinn. Et Pirita ümbruse maad ei olnud eriti viljakad, siis alustati juba enne seda väga ulatuslikult maade tükeldamist ka teisepool Pirita jõge ja sealhulgas ka Lepiku külas. Oli selge, et Pirita alade allumine erinevatele omavalitsustele, s.o. Tallinna linnale ning Nehatu ja Viimsi vallale takistas ühtlast arengut. Seetõttu alustati Vabariigi Valitsuse otsusega 19.12.1938 Loodushoiu- ja Turismiinstituudi juhtimisel Suur-Pirita planeerimiskava väljatöötamist. Paraku ajalehe piiratud mahud ei luba praegu selle teema juures pikemalt peatuda. Enne Pirita ajalugu käsitleva raamatu ilmumist tuleb veelkord tagasi tulla Lepiku küla ajaloo juurde.

